

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHĂNDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Procesiunea dela Bunavestire

Anul trecut s'a aranjat aici, din inițiativa P. Sf. Sale Părintelui episcop, o serbare religioasă, cu și pentru tineretul nostru dela școlile secundare din loc, în forma unui festival cu recitații și cetiri religioase. Era la mijloc un gând frumos, de a intensifica în sufletul tineretului conștiința și solidaritatea religioasă, alături de munca sub raport cultural-național săvârșită de Școală.

De data aceasta, în scopul de a produce o variație în slujba cultivării aceleiași conștiințe și solidarități religioase, s'a ales mijlocul următor: La praznicul Bunei-vestiri, care e o sărbătoare a tineretului de aici deocamdată, s'a mers mai departe cu un pas, dând expresiune mai largă aceleiași conștiințe și solidarități religioase, prin atașarea și a lumii din afară — în formă de procesiune religioasă — la această manifestare a tineretului școlar.

În chipul acesta s'a ajuns, ca grupului de manifestanți religioși, format din cele opt școli secundare și din Cler, să se adoașă și obștea creștinească, cu un număr impunător de participanți.

Acesta e explicativul gândului din care a pornit această procesiune religioasă.

În Arad, de altfel, cum se știe de cei mai bătrâni, se mai făceau procesiuni religioase, de mari proporții, oarecândva: la Bobotează și la eșirea la grâne. Dar indolența omenească și indiferența religioasă au tras dungă peste practica acestor manifestații din trecut, pe cari cum vedem le cultivă, cu o deosebită predilecție acum, minoritarii noștri. Și n'avem decât să ne bucurăm, că prin stăruința de acum revenim la o practică de odinioară și, mai ales, la o datorie de totdeauna: de a ne manifesta sentimentele religioase și apartinența la Biserica noastră strămoșească, sortită să fie, și în

Patria întregiă, piatra de temelie în granit a vieții românești.

Tocmai de aceea suntem așa de bucuroși, că la aceasta manifestație religioasă — menită a însemna și o manifestație cu caracter național în aceiași vreme — au ținut de cuviință să se alătore și autoritățile, prin delegați de ai lor; apoi Corpul didactic aproape întreg, iar unele din serviciile publice au pus în vedere participarea corporativă la această procesiune religioasă.

După recentul congres cultural arădan, care a descoperit frunzi și a inspirat nădejdi de reînnoirea vieții românești arădane, iată-ne acum, sub raport religios, la o nouă mărturisire de solidaritate, în numele religiei lui Hristos Domnul nostru; și suntem bucuroși că în acest semn de manifestare, am avut alături de noi și alți creștini și buni români.

*

Inchegată societatea noastră intelectuală și tineretul școlar în acest front de manifestație religioasă, mai rămânea — ceea ce încă s'a făcut — ca să participe și poporul credincios din loc, răzlețit prin suburbiile Aradului, pentru a se înțelege și, mai ales, pentru a se și vedea, că și el face parte din aceea mare însoțire de sufletească și religioasă frățietate, care pe toți ne leagă într'un singur neam și căreia suntem datori să-i dăm o vădită expresie, cât mai adeseori daci 'ncolo.

După alungarea dintre noi a stafiei Politice, care ne-a desbinat, e rostul Bisericii, să reînchege solidaritatea nației românești, în primul loc prin acțiunea sa de luminare religioasă și de manifestație a solidarității noastre creștine și ortodoxe.

În slujba acestui gând și a acestei lucrări de reînchegare și de rezidirea sufletească a Românilor de aici, procesiunea dela Buna-ve-

stirea de acum rămâne un început, la bună vreme și bine făcut.

Inceput, pe care va trebui să-l desăvârșim în viitor, prin colaborarea tuturor celor chemați a adăoga, măcar cât de puțin, din priceperea și din energia lor, în slujba creierii aici a unei conștiințe religioase ortodoxe și a unei *efective* solidarități naționale-românești.

Sărbătorind Sfânta Cruce

— Meditație —

de Pr. Gh. Perva.

Când voim să anulăm un act scris, sau să arătăm, că o pagină oarecare, scrisă, nu mai are valoare, tragem peste ea o cruce.

Printre alte multe semnificări în viața de azi, crucea, îl are și pe acesta al nimicirii, al nulității al non-sensului.

Pornind cu gândul de aci și meditănd mai profund asupra formei grafice, exterioare, a sfintei Cruci, ne vom da seama: de ce, pentru sectari, „pentru cei ce pier“ (Cor. I 118), sf. Cruce și ceea ce spune ea, e ceva de neînțeles.

O troiță, o cruce de lemn, — așa cum obișnuim noi Românii ortodocși să ridicăm la răscrucile drumurilor, — privită mai deaproape, pare o bucată de lemn, care nizește cât mai sus; o proplea care, dacă nu poate lega pământul cu cerul, cel puțin ne dă o indicație în acest înțeles. Peste această înălțare, peste acest stâlp, făcut din stejarul cel mai viguros posibil, e așezată o altă bucată de lemn de-a curmezișul. Aceasta, iarăși, parcă vrea să împreuneze o margine a orizontului cu cealaltă.

Tradus în limbajul duhovnicesc și al pietății, semnul acesta al Crucii, înseamnă învățătura Domnului Hristos: *Insemnează idealul Lui moral, care ar lega cerul cu pământul, le-ar face una, dacă n'ar exista „cealaltă parte“ a Crucii, care se așează de-a-curmezișul; dacă n'ar fi existat și n'ar exista zădărniciilor, răstignitorii, ridicătorii de piedeci și sămănătorii de neghină.*

Se mai traduce, apoi, semnul sfintei Cruci și ca un strigăt de bucurie, ca o dorință, ca un avânt al omului în spre cer; peste cari, apoi, deodată: o trăsătură, ceva de-a-curmezișul, care să opintească și să reducă totul la nimic.

Nu i așa că, privind în felul acesta sf. Cruce, pare o contradicție, o „nebulie,“? însă, numai pentru „ceice pier“: „Intrădevăr, cuvântul crucii pentru ceice pier — e nebulie; pentru noi, însă, ceice ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu“ (Cor. I 118).

„Pentru noi,“ sf. Cruce e chipul puterii și al înțelepciunii dumnezeiești. E icoana Creștinismului. Creștinismul fotografiat — cum am zice în graiul veacului. E chipul idealului moral cel mai înălțat în spre cer, în calea căruia, însă, — e adevărat, — s-au interpus și se interpun piedeci serioase: neștiința, păcatul, dușmănia, etc.

Pentru noi, sf. Cruce închipue: căderi desamăgiri, înfrângeri glorioase, suferinți cari, totuși, duc la victorie finală.

Sfânta Cruce e schema luptei celei mai demne; e harta „urmării“ (Mrc. 8,34), a călătoriei pământești, întretăiată de piedeci și baraje (așa după cum, peste o

parte mai lungă și în spre cer nizuitoare a Crucii, se așează de-a-curmezișul o altă parte mai scurtă).

Celce nu în așa fel mărturisește sf. Cruce, nu recunoaște nimic din intențiunea Domnului Hristos și din ostenelele și jertfele de până aci ale menirii.

Și neînțelegerea acestui fapt, care e esențialul din învățătura creștină se tradează în exterior prin i-reverență față de semnul sfintei Cruci

Crucea poate fi nebulie și enigmă pentru dușmanii ei, în măsura în care aceștia nu pot înțelege următoarele cuvinte îndemnătoare la luptă duhovnicească: „Că cine va voi să-și mântuiască sufletul, îl va pierde; iar cine-și va pierde sufletul său, pentru Mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui“ (Mrc. 8,35).

Biserica lui Hristos

de Pr. Căp. Dr. Teodor Potcaș.

III.

Biserica este vizibila societate a tuturor ființelor omenesti, cari cred întru Hristos și prin sfântul Botez s'au primit în sânul aceleia, ca ucenici ai Domnului Iisus, sub conducerea proșilor, pe cari Hristos i-a pus ca locșitori ai Săi. Acestei societăți a credincioșilor, adică Bisericii, a lăsat Hristos știința Sa dumnezeiească, pe care El o adusese din cer nouă. Acestei societăți creștine a dăruit El vistieria harurilor Sale, pe cari El le-a acumulat pe lemnul crucii pentru noi. Acestei societăți creștine a promis El, că va rămănea la ea cu Duhul Sfânt și El Insuș, cași Capul invizibil al Bisericii, o va conduce prin persoane vizibile până la sfârșitul veacurilor. Așadar, dacă cineva dorește să asculte cuvântul adevărului ce l-a predicat Domnul Iisus, necondiționat se obligă să între ca membru în societatea aceasta, în care s'a depozitat comoara credinței revelate. Cine caută mântuirea Răscumpărării, ce Domnul Hristos a realizat o prin sângele Său, e obligat să se unească cu această societate, care este păzitoarea și împărșitoarea tezaurului de grație al Răscumpărării. Cine pe Hristos vrea să-L aibă de Capul său, unul de acela datornic este să se supună benevol acelor pe cari Hristos i-a destinat de locșitori ai Săi. Cine vrea să fie credinciosul lui Hristos, îndatorat este să între ca membru în Biserica lui Hristos; deoarece Hristos e aco'o unde e Biserica Sa.

Iar că Domnul nostru Iisus Hristos a întemeiat Biserica Sa, adică o societate a credincioșilor adevărați, aceea se constată preciz în Sfânta Scriptură, precum se demonștră evident și prin istoria doctrinei Sale, existentă deja de aproape două milenii. Domnul Christos Și-a ales doisprezece apostoli, pe cari El i-a învățat în special și căror li-a poruncit să propage știința învățătorului lor: „*Datu-Mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Invățându-le să păzească toate câte v'am poruncit vouă, și lată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului.*“ (Matei XXVIII. 18—20). „*Iar Eu voua ruga pe Tatăl și vă va da alt Mângâietor, ca să fie pururea cu voi: Duhul adevărului, pe Care lumea nu poate să-L cunoască, pentru că nu-L vede și nu-L știe, ci voi îl cunoașteți, căci rămănea la voi și va fi întru voi.*“ (Ioan XIV. 16, 17). Prin acești învățători destinați de Insuș Hristos și călăuziți de Duhul Sfânt trebuie să se întoarne la

credința revelată lumea 'ntreagă. Acei cari sunt deja credincioși, în conformitate cu porunca Domnului Hristos, trebuie să se boteze în numele Sfintei Treime. Acest Botez a exoperat nu numai iertarea păcatului ereditar și a tuturor culpelor comise până la actul botezului, ci totodată a fost semnul extern al faptului că respectivul a fost primit ca membru în societatea ucenicilor lui Hristos. Chiar pentru aceea, mântuirea s'a promis numai celor cari vor crede și se vor boteza: „*Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi*”. (Marcu XVI. 16). Și înafară de Hristos „*întru nimeni altul nu este mântuire, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat nouă oamenilor, întru care să ne mântuim*”. (Faptele Sf. Ap. IV. 12). Acestor credincioși botezați aveau zposolii și succesorii lor să împartă comoara de grație a Răscumpărării; aceștia aveau misiunea să sfințească soemra sacrificiul Noului Testament și să vegheze asupra credincioșilor, ca tatăl asupra familiei sale și să administreze comunitatea lui Dumnezeu; fiindă lor, apostolilor și succesiorilor lor, dete Domnul Iisus cheia împărăției cerurilor, ca: *oricâte vor lega pe pământ să fe legate și'n cer; și oricâte vor deslega pe pământ să fie deslegate și în cer*. (Matei XVIII. 18). Cu alte cuvinte: Ierarhii și preoții sunt administratorii Sacramentelor de Botez, Mir, Euharistie, Pocăință, Preoție, Nuntă și Maslu. Apoi toate câte dânsii vor porunci sau vor dispune în dieceză, în parohie, credincioșii trebuie să le considere așa cași când Însuș Domnul din ceruri le-ar dispune.

Din ce se evidențiază inteligibil, că Domnul Iisus a binevoit să întemeieze pe acest pământ societatea tuturor acelor oameni, cari vor crede întru El, vor accepta și păstra cuvântul Său, vor utiliza comoara de grație, se vor supune în cele spirituale și psihice apostolilor și succesiorilor lor; adică El a instituit o Biserică sau o societate a creștinilor dreptcredincioși. Despre această Biserică sau societate a creștinilor dreptmărturisitori Domnul Iisus vorbește frecvent în parabole, o numește: *împărăția cerurilor* (Matei IV 17) și *împărăția lui Dumnezeu* (Marcu I. 15). Împăratul acestei împărății este Însuș Domnul Iisus; sefi ierarhici sunt pe cari îi pune El; iar cetățeni sunt toți credincioșii. O aseamănă cu zidul cetății, a cărei piatră din vârful unghiului este El Însuș, iar temelia sunt cei doisprezece apostoli (Apocalipsul XXI. 14; Efeseni II. 20). O aseamănă cu o vie, în care Gospodul ceresc trimite lucrători (Matei XX.) O aseamănă cu țarina, în care Stăpânul ceresc a sămănat grâu bun, dar în care s'au ivit și neghinele, până la timpul secerișului. Sămănătorul este El Însuș. Țarina este lumea. Sămânța cea bună sunt fiii împărăției lui Dumnezeu, iar neghina sunt fiii Diavolului. Secerișul este finitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii. (Matei XIII. 3—9; 37, 38). O aseamănă cu o comoară ascunsă în țarină, de bucuria căreia un om, găsind-o, vinde tot ce are și o cumpără. O aseamănă cu un negușător, care caută mărgăritare bune și aflând un mărgăritar de mult preț, vinde toate câte le are și-l cumpără. O aseamănă cu un năvod aruncat în mare, care adună, prinde pești de tot felul, și pești buni, și pești răi, dar din năvod se zvârle tot ce e rău. (Matei XIII.) O aseamănă cu un împărat care a iertat mii de talanți datornicului său. (Matei XVIII.) O aseamănă cu un staul, care trebuie să primească în sine pe toți acei cari vor să creadă, ca în fine să fie o singură turmă și un singur păstor. (Ioan X. 1—16).

Ceeace Domnul nostru Hristos a poruncit să se facă, aceeași s'nfii apostoli, luminați și întăriți de Duhul Sfânt, au și îndeplinit-o. Ia sârbătoarea Rusăliilor au predicat înaintea iudeilor și păgânilor, vestind unei mari mulțimi de oameni pe Iisus Hristos, în Care singur este mântuire. Și momentan s'au adunat peste trei mii de înși în jurul apostolilor, cari au crezut și s'au botezat. (Faptele Sf. Ap. II. 41). Puțin mai târziu încă mai mulți s'au adaos la această societate și ceata credincioșilor s'a înmulțit până la cinci mii. Astfel s'a format întâia comunitate creștină în Ierusalim, începutul și germenul Bisericii creștine, care mai apoi s'a răspândit peste toată lumea. Acești credincioși din Ierusalim nu numai au ascultat predicățiile apostolilor, ci cu aceia s'au și adunat în anumite case spre rugăciune comună și spre frângerea pâinii comune, adică pentru sfințirea Cinei Sfinte a Domnului; și cu supunere cucernică, cu dragoste nemărginită s'au lăsat conduși de apostoli; așa că vânzându și moșiile și averile, prețul primit l-au pus în mâinile apostolilor, ca prin dânsii să se împartă între cei săraci. (Faptele Sf. Ap. II. și IV.). Splendid a încolțit, înverzit, înflorit și rodit Biserica creștină, tare în credință și bogată în fapte bune, așa în Ierusalim, precum și'n alte ținuturi, unde apostolii au răsădit cuvântul mântuirii; într' atâta că creștinii erau foarte bine văzuți de întreg poporul iudeu și de mulți dintre păgâni. „*Iar Domnul sporea zilnic obștea cu acela cari se mântuiau*”. (Faptele Sf. Ap. II. 47).

Dacă între creștini se găseau unii cari s'au abătut dela doctrina propagată de apostoli ori prin păcatele lor au pângărit credința sfântă. Unii de acela au fost scosi din sânul Bisericii, precum sfântul apostol Pavel în Corint a pus sub blestem pe cei ce trăja cu soția tatălui său și nu l-a reprimat iarăși mai curând în sânul Bisericii, până când n'a dat suficiente semne de îndreptarea sa plină de căință. (1 Corinteni V. și 2 Corinteni II.). Iar iudeii și păgânii, îndată ce au văzut înmulțirea promptă a societăților creștine, nimic n'au întârziat de a persecuta noule societăți religioase. — *Persecuția creștinilor s'a început în timpul apostolilor și s'a continuat variat până'n epoca noastră, ceeace formează o neîntreruptă marturie istorică a faptului cert, că Domnul Hristos a întemeiat Biserica văzută*. „*Luați dară aminte de voi și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v'a pus pe voi episcopi, ca să păstoriți Biserica Domnului, pe care a câștigat-o cu însuș sângele Său*”. (Faptele Sf. Ap. XX. 28) „*Păstoriți turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu cu câștig urt, ci cu osândie*”. (1 Petru V. 2) „*Pavel slujitor al lui Dumnezeu și apostol al lui Iisus Hristos, pentru credința aleșilor lui Dumnezeu și pentru cunoștința adevărului cel întocmai cu buna cucernicie. Căci se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, nu de capul lui, nu grabnic la mână, nu dat la băutură, nebătăuș, nepofitor de câștig urt, ci primitor de oaspeți, iubitor de bine, treaz la minte, drept, cuvlos, înfănat. Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturii, ca destoinic să fie și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să răfulască pe protivnici. Pentrucă sunt mulți răsvrățiți, grăitorii în deșert și înșelători, mai ales cei din tă'erea împrejur, cărora trebuie să le astupi gura, ca unora cari răstoarnă case întregi, învățând, pentru agonisită rușinoasă, cele ce nu se cad*”. (Tit I. 7—11)

Scoala duminicală :

Manualul prefamiliarilor : Ciaslovul

Pr. C. Turicu.

Școala de pregătire prefamiliară a tineretului satelor noastre își are și ea „manualul” ei. El este *Ciaslovul*, cartea de odinioară a vetrei familiei creștine.

Vă reamintiți de minunata idilă familiară, zugrăvită în poezia „Pace” de O. Goga? Poetul ne dă atmosfera cucernică a familiei din Ardealul de odinioară. Casa românească nu se putea eterniza poetic fără cele două componente ale sufletului celor ce o locuiesc: *icoana* și *ciaslovul*. Pacea familiei creștine se garanta prin patronul casei: sf. Nicolae, care „zimbește blând din icoană”, iar ochelarii stăpânului „odihneso pe *ciaslovul* de pe masă”.

Prefamiliarii — flăcăi și fete — trebuiesc din nou aduși în această pacinică și cucernică atmosferă a vetrei românești. În școala duminicală a Vecerniei urmate de Pavecernița mică din Duminicele Postului mare, auditorii, cari vor conlucra *in mod activ* la aceste servicii divine, se vor introduce în *clinstirea icoanei*, în fața căreia fac mățăni, și în *manuarea ciaslovului* din care vor citi psalmi, rugăciuni și stihiri.

Trebuie să recunoaștem: *prea ne-am înstrăinat de ciaslov! Atât clerul cât și poporul!*

Nu demult îmi pusese întrebarea un coleg:

— Dece nu avem și noi ca și „frații catolici” un „breviar”, din care să citim când suntem pe cale?

A simțit prietenul meu lipsa unei *cărți preoțești*, pe care s'o aibe la sine preotul, întocmai cum sectarul poartă în buzunar noul Testament ori Cântarea Slonului.

Preotul trebuie să aibă la sine *Ciaslovul*. El este „breviarul” preotului ortodox! În *ciaslov* se cuprind toate rugăciunile celor *sapte laude*, pe cari trebuie preotul, zilnic, să le aducă Stăpânului. Odinioară nu numai preotul, ci și stăpânul vetrei creștine citea și se ruga zilnic din *ciaslov*. Doar „biblioteca” Românilui știutor de carte se compunea din cele două cărți nepisite: Calendarul, ce se schimba an de an, și *Ciaslovul*, ce se citea zi de zi.

Ce va fi cauza că ne-am înstrăinat de Ciaslov?

Poate legătura lui prea „bisericească” (carton roșu și podoaba argintată) l-a făcut să fie uitat în vre-o strană ori alt dulap din sf. altar și nu se răsofotește, de cât în Postul cel mare. Dacă ar avea o *formă portativă* (format mai mic în legătură cu scoarțe negre), așa cred, fiecare preot cu plăcere l-ar purta vecinic la sine, scoțându-l din buzunar și rugându-se din el în toate momentele libere, ori de așteptare în cursul unei zile.

Atunci ar fi *Ciaslovul* — așa cum și trebuie să fie — *cartea de rugăciuni* a preotului. Vecinic ar fi în buzunarul hainei, pe care o poartă păstorul sufletească. Pe tren ar scoate și el *ciaslovul* și s'ar adânci în lectura minunată a psalmilor, în profunzimea sublimă a molitelor și frapantele tâlcuri ale stihirilor cuprinse în slujbele mezonoptice, utreniei, *ciasurilor*, *vecerniei*, *pavecerniței* și altor servicii dumnezeiești, pentru săvârșirea cărora a primit darul sfintei preoții.

Trebuie să apelăm la forurile competente să ne facă *înlesnirile posibile*, de a ne putea înzestra auditorii școlii duminicale cu *cât mai multe ciasloave*. Cele legate în „pompa bisericească” sunt costisitoare,

trebuind să plătim scoarțele și auritura resp. argintăria lor. Ne trebuiesc *ciasloave portative*, de formatul și legătura celor tipărite pe vremuri, cu litere cirilice, dar mult mai *practice* ca și cele de azi!

Facem o chemare frățească tuturor slugilor bisericești, să caute prin arhivele parohiale, strane, dulapuri din sf. altar, etc. și să *adune ciasloavele* mâncate de praf, dându-le în mâns tineretului școlii prefamilare ca și pe *cel mai de preț manual!*

Pastorale.

Strana

și ora de cântare bis. în școala normală.

De : Pr. prof. Mel. Șora, Timișoara.

Dintre toate mijloacele de atracție, de cari dispune sfânta iserică în serviciile Bihurgice, pentru apropierea și înălțarea inimilor spre Hristos, nici una nu este mai vie și efectivă decât *cântarea*.

Armonia dulcilor melodii, cari se împletesc — urcând scara gamelor, până la expresia forte a sentimentelor de adorare, sau coborînd, ca prinsă'n surdină, într'un piano, ce se pierde, ca'ntr'o sfloasă rugăciune, — poartă, prin imaginație, spre înălțimi, sufletul.

Tăcerea adâncă, ce se crează de sine, la auzul unui cor bine instruit, și pe care o întâlnești adesea în biserici, dă atmosfera de mistică, prielnică pentru trezirea spiritualității.

Intrat în naia unei biserici, în care domină un astfel de misticism, rămâi la primul moment captat. Trăiești clipe de o interioară transfigurare.

Exemplul miilor de credincioși, adânciți în tăcere, vrând-nevrând te predispun, te chiamă să meditezi, să te rogi și tu.

Ce recreat e sufletul după astfel de momente, mai ales dacă i-se servește — într'un potrivit și binepregătit cuvânt — și hrana sufletească, luminoasă, întăritoare!

Dar, stăpânit de astfel de așteptări, ce dureros paradox și-se îmbeie adesea în bisericile noastre!

Corul, e fără îndolală binevenit la un serviciu religios; dar, ori cu cât avânt și bune intenții ar fi condus, un cor rar dacă poate cânta, în decursul unui an, măcar odată în lună. Doar la orașe, unde funcționează eventual coruri profesionale plătite. Cele mai multe coruri, cântă prin biserici, din Crăciun în Paști. Și acestea aci în Bănat în țara cântului!

Așa, că însași cântarea o prestă în biserici, de fapt, *Strana*.

Erau vremuri, — și încă mărește sub raport de viață bisericească, — când artiștii cântăreji ai satului, sub conducerea învățătorului, emulau într'o nobilă întrecere, în susținerea stranei.

Sunt și azi învățători, fie din generația școlii, confesionale, fie chiar din ceea a școlii normale de stat de azi, câțiva, cu înțelegere pentru necesitățile spirituale ale vieții creștinești, — cari cu cinste fac față cerințelor împreunate cu strana.

Dar, — și aci începe eu adevărat îngrijorarea! — *din multe strane e absent învățătorul*.¹⁾ Ei, în cel

¹⁾ Prea adevărat și prea dureros, că-i așa și că n'am fost ascultați cu solicitările pela stăpânitorii de până eri.

mai bun caz, conduce și supraveghează disciplina elevilor.¹⁾

În astfel de cazuri strana e încredințată după puțină, adesea unor persoane, cari nici sub raport de înțelegere nici de prestație melodică nu pot fi și nu sunt puteri de atracție și cu atât mai puțin de înălțare și fortificare sufletească.

Preoții, cu grije de viața religioasă morală a credincioșilor lor, se străduiesc să răspundă acestor lacune, cu înjghebări de coruri și instruirii de cântăreți, chiar dacă acestea străduinți n'ar avea rezultatele așteptate.

De dinco'o de acestea laudabile încercări, însă, Biserica nu poate lăsa în voia întâmplării, un mijloc atât de important de întărire spirituală în viața credincioșilor, cum e *strana*.

Real mijoc pentru repunerea stranei în importanțul ei exercițiu ar fi, — pe lângă *școala de cântăreți* introducerea *orelor de cântare biserică în școlile normale*, — ca obiect de învățământ.

Socot, că e timpul, cel mai potrivit pentru o intervenție la locurile competente în acest sens.²⁾

Despre ce să predicăm?

3 Aprilie Duminică 4-a din post. Copilul din sf. evanghelie de azi, despre care ne vorbește evanghelistul Marcu, nu era mut dela natură, ci duhul necurat care intrase în el și îl stăpânea, acela îi legase limba pentru a nu putea împărtăși necazurile sale trupеști și sufletești nimănui, veștezinându-se astfel fără ajutor, fără nădejde și fără mângâiere.

Cazul acesta este foarte răspândit și între noi cei de azi. În inimile multor creștini se încuibă și acum duhul rău și după ce i îndeamnă la păcate — acum mai ales în vremea postului când vin la mărturisire — le leagă limba și amuțește, pentru a nu mărturisii tot înaintea preotului-duhovnic, lipsindu-i astfel de nădejdea iertării, de tămăduire și mângâiere.

Vom arăta deci, marele păcat al tănuirii păcatelor în sf. mărturisire și răul ce decurge din acest păcat. Diavolul dintru început este vrăjmașul omului și a tot ceace servește la mântuirea lui (I Petru 5₈).

În călătoria omului prin această viață, către patria cerească, diavolul cearcă să ne înlenească sufetul legându-l în mrejele păcatului, ca astfel să ne despartă de Dumnezeu, de jinta fericirii noastre. Pentru a-și ajunge acest scop se folosește de toate mijloacele de toate cursele înșelătoare. Curse în mâncare, în beutură, în lucru, în petrecere, în gânduri și în vorbe.

Are însă o slăbiciune diavolul li este — mai ales — teamă că va fi dat pe față descoperit și din această cauză, stăruința lui de a ține pe om legat în mrejele sale în nici un punct nu e așa de insistentă, ca în sf. mărturisire.

El își dă seama că orice rană ar fi produs păcatele în sufletul omului, fie cât de adâncă și primejdioasă, se vindecă cu siguranță prin descoperirea păcatului în fața preotului-duhovnic, iar păcatul oricât de cumplit — prin mărturisire sinceră și căință curată — se șterge, se spală.

¹⁾ O, de-ar face-o, măcar asta toți. Dar și în această privință, intervențiile oficialității bisericesti au dat de „uși încuiate“. Până aci! Doar, se vor schimba lucrurile d'acincolo.
Redacția.

²⁾ Sugestie bună, ce vine întâlnindu-se cu un proiect în lucrare deja la Consiliul eparhial.

Redacția.

Din această cauză, diavolul își dă toată silința să împiedece această vindecare și curățire, însuflând în inima rănită de păcat a omului rușine, stială și frică pentru mărturisirea păcatului de care nu s'a sfârșit și nu s'a rușinat când l a săvârșit.

Următoarea întâmplare ne adverește din destul această viclenie măiastră a diavolului. Fericitul Ciril episcopul Ierusalimului, într'o zi se afla în biserică unde mai mulți preoți primeau mărturisirea credincioșilor. El văzu deodată pe diavolul alergând dela un preot la altul „Ce faci tu aici vrăjmașule al lui Dumnezeu și al oamenilor?“ întrebă fericitul părinte. „Dau înapoi celorce vor să se mărturisească, aceea ce am luat mai înainte dela dânșii“, răspunse diavolul. „Ce poate fi aceea?“ întrebă fericitul părinte. Diavolul răspunse cu viclenie: „Când i-am dus pe ei la păcate, atunci le-am răpit rușinea și frica, pentruca să păcătuiescă în deplină libertate, iar acum voiesc a le da înapoi rușinea și frica, pentru a se rușina și teme să-și mărturisească cu sinceritate păcatele“. Iar sf. Ioan Gură de Aur zice următoarele, despre această viclenie diavolească: „Dumnezeu dă omului când păcătuiește simțul rușinii, ca să l rețină dela păcat, iar când se mărturisește, îi dăruiește nădejdea și încrederea în iertare.

Diavolul întoarce însă lucrul și înlenește omul nădejde și încredere de iertare când face păcatul, iar când îl mărturisește, îi însuflă simțul rușinii, ca să și ascundă păcatul“.

Este foarte mare acest păcat al tănuirii păcatelor și celce face astfel. În veac nu se va mântui. „Pentruca să-ți se deschidă ceriul, deschideți întâu gura înaintea preotului-duhovnic, aceasta este singura ușă către rai.“ zice fericitul Augustin. Iar Isata profetul zice: „Vai mie pentrucă am tăcut.“(6₅) Vai acelor cari se mărturisească strâmb tănuind păcatele lor, încercând să înșele pe Dumnezeu.

Este rușine care aduce păcat și este rășine care aduce har și mărire. (Eccl. 4₂₃).

Să ne umplem de aceasta din urmă, lepădând pe cea dintâi, căci rău este stăruința celui nedrept și mincinos. (Prov. Solom. 3₃₃₋₃₅)

Dela Consiliul eparhial

Joi. în 24 Martie, s'a întrunit Consiliul eparhial, în ședință a secțiilor unite, având să delibereze asupra mai multor chestiuni curente. În ordinea de zi a figurat în primul loc, chestiunea *fundațiunei*, — ajunsă acum la o avere de peste trei milioane în realități și valori — constituită de avocatul bihorean de origine, *Dr. Petru Tegele*, care a trăit în Timișoara. Adunarea eparhială trecută aprobase, ca această fundațiune — ce revine în părți egale episcopiei de Oradea și celei fiitoare a Timișorii — să se împărțească. Principiar s'a căzut de acord, dar mai trebuiesc pregătite câteva amănunte de concret. Până atunci, fundația rămâne tot sub administrația eparhiei Aradului, bucurându-se o vadă predată cât mai degrabă destinației, la mâna celorce au dreptul s'o stăpânească.

Cea de a doua chestie a fost chestia *amănării alegerilor bisericesti*. S'a ajuns la înțelegerea situației, că era împotriva spiritului de autonomie bisericăscă procedura unei prelungiri, prin „factor extern“ a mandatelor pentru Adunările și consiliile eparhiale. Dar, după ce Sfântul Sinod a ratificat, măsurile din afară pentru aceea prelungire de mandate, s'a luat

act de hotărârea în cauză a Sfântului Sinod. Totuși, în calitatea de cronicari fideli, nu putem reținea oarecari nedumeriri și îndoieli de pe urma împrejurării, că amânarea alegerilor bisericești este îndelungată(!) până la modificarea(?) Legii de organizare bisericească.

A treia chestiune la ordinea de zi a fost lămurirea unor situații, de ordin obiectiv și personal, în legătură cu Legea de Pensii, în care a fost încadrat Clerul din Ardeal.

S'a luat act de trecerea în pensiu — din motive de vârstă, — a P. C. păr. consilieri referenți Dimitrie Muscan, cu 1 Aprilie, și Mhai Păcățianu, la 1 Iulie a. c. — Cu acest prilej, P. Sf. Sa, în cuvinte de caldă simțire a apreciat activitatea P. C. Sale consilierului-referent economic D. Măscanu, ca exactor eparhial, mai apoi casier și, după aceea, consilier referent, relevând un cuvânt de apreciere al I. P. Sf. Sale Mitropolitului Nicolae, despre administrația economică a eparhiei Aradului. P. Sf. Sa i-a exprimat, personal și în numele Consiliului eparhial, cuvinte alese de mulțumită.

Tot în legătură cu Legea Penziilor s'a discutat și chestia unor pensionări din motive de infirmitate și s'a hotărât o simplită ameliorare a ajutoarelor de până aci pentru preotesele văduve, ca și pentru orfanii de preot, rămași în sarcina fondului eparhial.

S'a discutat și chestia fondului de asigurări împotriva focului; și s'a căzut de acord să rămânem la sistemul de asigurare, practicat la noi până aci.

Cronică Cluj / Central

Nou arhieru: P. Sf. Sa Eftrem Tghineanu, fostul stareț al Mănăstirii Cozla și, mai apoi, rândit în subiect la Patriarhie, purtând demnitatea de exarh sau supraveghetor al Mănăstirilor. P. Sf. Sa a intrat la vremea sa, la mănăstire cu dor de călugărie, și din această stare s'a înălțat, prin studii succesive, inclusiv facultatea teologică, la demnitatea de acum, ca locotenenț de Șeșu al Arhiepiscopiei Chișinăului. A scris și două volume, bune, despre Viața monahismului înregistrăm înăntarea în demnitate, cu bune nădejdi pentru sf. Biserică.

Lucrările Sfântului Sinod: Lușsem și noi, în numărul trecut, o notă scurtă despre aceste lucrări, începute la 15 Martie a. c. Acum continuăm a da, după „Telegraful român“, următoarele informații în continuare.

Încă din prima ședință s'a luat în discuție un proiect de regulament, pentru reglementarea *motivelor canonice de divorț* și a procedurii, ce trebuie urmată de instanțele îndreptățite să pronunțe hotărâri de desfacerea căsătoriilor.

S'a discutat apoi proiectul pentru modificarea dispozițiilor din Statut, art. 16 și 17, cu privire la *disciplina bisericească*, precum și chestiunea răspândirii cărților religioase-morale, stăruindu se asupra modalităților, ca credincioșii să nu vină în contact cu cărțile rele.

Deasemenea s'a luat în discuție procedura de urmat în cazuri de *trecere la ortodoxie* și înăsprirea disciplinei bisericești, în materie de dispense pentru nunți în post.

Joi, în ziua a treia a lucrărilor, după lungi discuții s'a hotărât: să se ceară ministerului educației

naționale măsuri împotriva *invățătorilor*, cari fac propagandă sectară. S'a și intervenit în acest senz.

Mai departe: în comisia pentru retipărirea cărților de ritual a fost cooptat P. Sf. Sa arhieru-vicar *lineu Târgovișteanu*; — retipărirea sfintei evanghelii a fost încredințată P. C. Sale pr. Nae Popescu, prof. universitar și membru al Academiei române.

S'a luat hotărârea, ca preoții să sprijinească m.ș. carea premilitară în legătură cu educația religioasă-morală, de care această instituție are nevoie.

S'a discutat chestiunea averilor bisericești din Basarabia și s'a elaborat un proiect de lege în acest senz.

Celim apoi în „Universul“ (21 III), despre lucrările sinodale din ziua a patra, următoarele:

Membrii Sfântului Sinod s'au adunat din nou, în ședință, Vineri la 10^{1/2} dim., în sala cea mare a Patriarhiei.

S'a luat act și s'a hotărât, conform decretului lege apărut în Monitorul Oficial de, amânarea alegerilor eparhiale.

S'a elaborat și s'a votat proiectul de lege pentru reorganizarea învățământului teologic și seminariai al Bisericii ortodoxe române. Tot învățământul teologic, afară de facultățile teologice existente, trece sub directa conducere a Bisericii. Prin acest învățământ teologic se înțeleg liceele seminariale, cari vor fi înființate pe lângă fiecare eparhie, și academiile teologice înființate pe lângă fiecare mitropolie, afară, desigur, de celelalte din Ardeal, care rămân. Facultățile de teologie rămân autonome în cadrul universităților, sub conducerea ministerului educației naționale.

Sfântul Sinod, ținând seama că P. S. arhieru vicar Ipolit Rădăuțeanu, din pricina vârstei înaintate, nu mai poate lua parte la lucrările Sf. Sinod și la celelalte lucrări administrative eparhiale, a aprobat să se înființeze, provizoriu, un al doilea post de vicar arhieru, cu titlul de „Suceveanu“.

S'a hotărât constituirea unui cămin arhieresc pentru toți arhierii cari vin în Capitală.

Sf. Sinod a fost prorogată sine die.

Procesiunea religioasă, de care ne ocupam în alta parte a acestui organ, a reușit peste așteptări, ca număr de participanți și ca disciplină. Un convoi lung, format din elevii și elevele celor opt școli secundare de aici, urmat de treizecișase preoți și șase diaconi și de P. Sf. Sa, sub baldachin, a însemnat mai mult de cât un aspect obișnuit al Aradului. Apoi studenții în teologie, repartizați în jurul baldachinului și în alte părți ale conductului, — cu toți în stihare, variind în tricolorul românesc, întocmai ca și cele 36 ornate noi (de ce n'am spune și acest adăvar: cumpărate, succesiv, de P. Sf. Sa Episcopul nostru), și numărul mare de intelectuali — doamne și domni — și de popor: împodobeau, cu adevărat românește, largul și lungul bulevard arădar, până la „Crucea Martirilor“.

Convoiu, care a parcurs acest bulevard, întorcând apoi la catedrală, cu cântări în cinstea Prea Sfintei Fecioare Maria, a purtat — pe lângă drapelul școlar încadrat de mici prapori bisericești, — și prapori mari bisericești, pe o linie — credem, fără exagerare — de cel puțin un km. lungime.

P. Sf. Sa Părintele episcop Andrei și societatea ortodoxă a femeilor române de sub presidenția d-nei Elena V. Goldiș, cari au inițiat și colaborat pentru realizarea acestei procesiuni, pot avea toate mulțumi-

rile. Nu mai puțin conducătorii școalelor, toți prezenți cu corp il didactic și cu elevii și elevele lor. Iar noi, înregistrând deși numai resumativ această frumoasă manifestație creștinească, exprimăm calde mulțumiri tuturor celor ce au contribuit la reușita ei așa de frumoasă.

„**Finis — Austriae**”, putem spune și noi, aplicând dictonul cunoscut, ce fusese rostit la adresa Poloniei de odinioară, trecută prin trei sfărâmări, depe urma politice de intoleranță religioasă, ce a caracterizat-o în veacurile trecute. Austria, chemată la ființă odinioară, pentru a slugi — ceea ce a și făcut-o cu credință — interesele Catolicismului agresiv împotriva Ortodoxiei, a ajuns, în mod iremediabil, în zilele trecute, la aceeași spartă de desființare politică. Cu o esențială deosebire, însă, în raport cu Polonia. Polonia reprezenta și o națiune deosebită; pe când Austria, — un fragment de popor german și unealtă politică și de cucerire eclesiastică în mâna Papalității, cum era și statul ungar, — a fost desființată, prin contopire în marele „Reich” german, restabilindu-se astfel, pe drept cuvânt, și unitatea politică a națiunii germane. Mâna de fer a fűhrerului Hitler — prin această încorporare a Austriei, pentru totdeauna — a pecelluit ca într'un sicriu al morții, nădejdele Papismului, de reînvierea Austriei care așa de bine a servit, veacuri d'arându-l, în Orient, împreună cu Ungaria de odinioară, expansiunea Catolicismului, cu aspect austriac mai întâi și, după aceea, în tricolor unguresc.

De acum s'a dus și dictonul: „Bella gerant alii! tu, felix Austria, nube!” Adică: Războaiele să le poarte alții; iar tu, fericită Austrie, lărgește-ți stăpânirea prin căsătorii!

Societatea ortodoxă a femeilor române, filiala Arad, de sub conducerea d-nei prezidente Elena V. Goldiș, a acționat la Dumineca trecută, a „Ortodoxiei”, ceea ce, cum știm, s'a făcut și în alte părți. De data aceasta însă, fiind închinată cea Duminecă unor preocupări speciale, de împăcare românească pe întreg cuprinsul țării, acțiunea în nota de propagandă ortodoxă a fost mai redusă. De acord cu împrejurările, conducerea societății s'a mulțumit să aibă reușita conferință de propagandă religioasă, ținută la Palatul cultural, din partea P. C. Sale părintelui profesor Dr. Simeon Șiclovan dela Academia teologică din loc. Înregistrăm de și mai târziu, evenimentul, din simpla datorie de cronicari. Dar și din motivul: să nu se creadă, că momentul special al Duminecii Ortodoxiei ar fi fost scăpat din vedere.

Mama dictatorului Stalin, înainte de moartea sa, a lăsat unei parohii suma de 9000 ruble, cu dorința de a fi înmormântată creștinește. Stalin însă, în loc să-i respecte dorința, a confiscat banii, iar pe preotul care a îngrijit-o cu cele duhovnicești, l-a aruncat în închisoare. Iși mai exprimase biata femeie dorința, ca la mormânt să nu-i fie pus simbolul comunist, ci crucea creștină. Criminalul ei fiu n'a ținut seamă nici de această dorință. A încinerat-o și a făcut ca nimeni să nu-i mai dea de urmă. — Comentaji sufletul umanitar și civilizat, în raportul său față de părinții lui proprii, al aceluia care se preface că reprezintă umanitarismul! Știrea o reproduce „Cronica Romanului” pe 1 Iuarie, c. din ziare rusești.

(p. d.)

Intrebări și răspunsuri

9) Sunt nedumerit: a) după ce rânduială se face sfințirea praporilor; b) a stiharelor pentru „dieci”; c) și ce molitvă se citește prescurăriței, la începearea serviciului ei? (Pr. I Sch)

Răspuns: a) Rugăciunea de sfințirea steagurilor bisericești, căuta-o în Molitvenicul de Sibiu (1874) la pag 570. În Aghiazmatarul de București (1923) nu se găsește. Caută-o, poate să fie în Euhologiu mare, de București.

c) Stiharele pentru „dieci” — probabil la umblarea cu sf. Cruce sau ca „ministranți”, în sf. bisericească — nu primesc o sfințire în regulă, deoarece ei nu slujesc, ci asistă, cel mult ajutând sau decorând.

Li-se poate da stiharelor o simplă stropire cu apă sfințită (fără vr'o rostire formală), din simplul motiv de-a le deosebi și în acest chip de stiharele — cari și merită acest nume — ale persoanelor cu hirotonii.

c) Molitvă pentru prescurărițe nu cunoaștem. Am auzit de ea, dar cine ni a vorbit în cauză, n'a dat isvor și formulă, precise. Mai esențială condiție este: curăția și probitatea prescurăriței. Căci de nu, la ce ar folosi „molitva”? Mai ales, că, în alte părți, prescurile — nu la noi — le gătesc bărbați, ori se întrebunțează și pâne de rând, de pela brutari. Greșit și impios lucru! — Cine va cunoaște textul vr'unei molitve în chestiune, să ni-l comunice.

Informații

Instalare de preot. Duminecă, 20 I. c. a fost instalat noul administrator parohial al parohiei Aradul nou, Păr. **Petru Bogdan**, în cadrul unei frumoase serbări religioase. Sf. Liturghie a fost săvârșită de P. C. Sa Păr. protopop Alexandru Bocșianu, păr. Petru Bogdan și diaconul David Crăciun. La priceasnă P. C. Sa Păr. Prof. **Dr. Nicolae Popovici**, — administrator parohial de până aici, încredințat să conducă și pe mai departe agendele Oficiului parohial — salutată în cuvinta calte pe Păr. Protopop din prilejul primei sale descinderi în parohiile din tract și dorește mult succes noului administrator parohial în activitatea sa de păstor sufletesc. Păr. protopop rostește o frumoasă cuvântare de instalare a noului administrator parohial, exprimându-și bunele nădejdi legate de calitățile alese ale noului administrator. Păr. Bogdan, răspunzând, mulțumește autorității bisericești în frunte cu P. Sf. Sa Păr. Episcop, pentru încrederea arătată și-și dezvoltă programa de activitate duhovnicească și pastorală, ce are de gând să îndeplinească. La sf. Liturghie au asistat toți intelectualii și mult popor din Aradul nou, precum și câțiva intelectuali din Arad și Vinga. Răspunsurile liturgice au fost date de corul select al maestrului Trifon Lugojan.

Luăm și noi act, cu plăcere de aceasta manifestare și comunicare ce ni se face din afară.

† **Preotul Cornel Săbău**, — fost preot de mir, care făcuse și serviciul de preot militar, în războiu, trecut apoi în serviciul Poliției de Stat din loc — după lungi și grele suferințe și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, în ziua de Miercuri 16 Martie 1938, în etate de 54 ani. În mormântarea a avut loc Vineri, 18 Martie, în cimitirul „Pomenirea”. Deși ieșit din serviciul preoțesc, era, totuși, dintre ceice și-a păstrat până la sfârșit legătura sufletetească cu Biserica, și putea fi văzut, regulat, între ceice se apropiau de sf. Potir. Odihnească în pace!

Redacțional

Colaboratorii noștri, precum și alții, cari doresc să ne scrie pentru numărul de Paști, sunt rugați să trimită articolele din bună vreme. Ele să fie scrise în nota sărbătorii, sau în legătură cu ea.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Aradului.

Nr. 2581/1938.

Comunicat

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 696/1938 din 18 Martie a c. Ne comunică următoarele dispozițiuni:

Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință că potrivit dispozițiunilor înaltului Decret Regal Nr. 1066 publicat în Monitorul Oficial Nr. 52 din 4 Martie a. c. suspendându-se *inamovibilitatea și stabilitatea funcționarilor publici*, dreptul de disciplină a personalului arătat în decret a trecut asupra aceluia, care conform legilor, sunt îndreptățiți să facă numirea și care vor aplica măsurile disciplinare prin decret regal sau prin deciziune, după cum și numirea se face prin decret regal sau deciziune.

Dispozițiunile acestui decret se aplică și slujitorilor bisericești preoți, diaconi, cântăreți, paracliseri, călugări, cum și funcționarilor — clerici sau mireni, — din administrația bisericească.

Ca atare toată procedura disciplinară prevăzută de legi și regulamente bisericești este desființată, iar dreptul de disciplinare a personalului bisericesc arătat mai sus, trece asupra Chiriarhului, care va aplica măsurile disciplinare prin deciziunea chiriarhală sau prin înalt Decret Regal, în toate cazurile în care este îndrituit, după legi, să facă numirea. Aceasta ca o urmare a faptului, că toate Comisiile disciplinare și Consistoriile spirituale ale Bisericii sunt simple organe consultative, care nu pronunță hotărâri ce se pot executa, ci numai avize care nu dobândesc putere executorie decât dacă sunt aprobate de Chiriarh.

Prin urmare procesele disciplinare aflate în curs de judecată, atât înaintea Comisiilor de disciplină cât și înaintea Consistoriilor spirituale ale Bisericii, nu mai pot fi continuate dela data de 4 Martie a. c.

Pentruca în soluționarea proceselor aflate în curs, Chiriarhul să aibă elementele, pe baza cărora să se pronunțe, suntem de părere ca, Comisiunile disciplinare și instanțele de judecată bisericească să se întrunească de îndată și în complectul lor să constate prin procese verbale, întocmite în dublu exemplar, numărul și felul cauzelor aflate în curs de judecată cum și stadiul în care se găsesc și să facă Chiriarhului referat amănunțit asupra mersului fiecărui proces, dându-și și opinia motivată cu privire la soluționarea lor.

Comisiunile disciplinare și instanțele de judecată bisericească își vor continua lucrul în ce privește latura administrativă a oficiului lor, stând la dispoziția Chiriarhului ca organe consultative și pentru orice delega-

țiune ce le va da, ocupându-se în același timp de aproape de punerea în ordine a cancelariei și arhivei, de aducerea la curent a tuturor lucrărilor în restanță, cu atențiune specială la transcrierea în registre a sentințelor până la zi, etc.

Cei ce s'ar crede nedreptățiți, pot cere repararea la I. P. S. Patriarh, care prin organele sale centrale va hotărî definitiv.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

Președinte Patriarh: ss. *Miron*

p. Director. Dlac. ss. *Gh. I. Moisescu*

Arad, la 21 Martie 1938.

† *Andrei*
Episcop.

No. 2329/1938.

Comunicat

În conformitate cu hotărârea Sfântului Sinod No. 590/1938, aducem la cunoștință C. Preoți, că în toate cazurile, când legea pretinde dela Preot prestarea jurământului, acesta este obligat a avea autorizația Chiriarhului.

Arad, la 22 Martie 1938

† *Andrei*
Episcop.

Convocator :

În conformitate cu art. 6 din regulam. pt. Org. Desp. Asoc. Clerului A. Șaguna, prin aceasta convocăm Adunarea Generală a desp. Arad al Asociației care se va ține în zilele de 4 și 5 Aprilie a. c. în localul școlii de lângă sf. bis. Catedrală cu următorul:

Program :

Ziua I. Luni 4 Aprilie — la orele 3 p. m.
Misiuni interne cu mărturisirea preoților, a profesorilor-preoți, a funcționarilor bisericești și a absolvenților de teologie.

Ziua II. Marți 5 Aprilie — la ora 8—10 a. m.
1. Utrenia împreună cu sf. liturgie și împărtășirea preoților.

2. Te-Deum.
La ora 11 a. m.
1. Deschiderea Adunării prin președintele Asoc. Ioan I. Ardelean paroh.

2. Raport asupra activității pastorale a preoțimii și a cercurilor religioase din cuprinsul Desp. în anul 1937.

3. Raportul bibliotecarului.
4. Raportul Casarului. Inscrisiere de membri.
5. Restaurarea Despărțământului și a Cercurilor religioase; alegerea alor doi delegați, pe lângă președinte, la congresul viitor.

6. Propunerii.
7. Închiderea ședinței.
Arad la 24 Martie 1938.

Ioan I. Ardelean
președinte

Ioan Marșeu
secretar